

Ondernemer Daan Dohmen wil een beter leven voor chronisch zieken en ouderen

‘Organisatie zorg te fabrieksmatig’

Ondernemer Daan Dohmen wil met zijn bedrijf FocusCura innovatieve oplossingen bieden voor ouderen en chronisch zieken, zodat zij zelf de regie over hun leven kunnen blijven voeren. De onderliggende passie is die ene vraag: “Hoe kunnen we het leven voor ouderen een klein beetje beter en leuker maken?”

Strak in het pak, welbespraakt en blakend van zelfvertrouwen. Wie Daan Dohmen (35) voor het eerst ontmoet, zal in hem direct de zakenman herkennen. En ja, een ondernemer is hij en bepaald geen slechte. Zijn bedrijf FocusCura, dat ict-innovaties aanbiedt aan ouderen en chronisch zieken, weet sinds de oprichting in 2004 jaarlijks de omzet te verdubbelen. FocusCura heeft zo'n 100 medewerkers in dienst en verleent samen met thuiszorgorganisaties, verzekeraars en ziekenhuizen diensten aan chronisch zieken en ouderen, die daardoor zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. eHealth wordt ingezet om medische zorg ‘in de buurt te brengen’.

Een ontwikkeling die momenteel volop in de belangstelling staat. Afgelopen zomer schreef minister Schippers van VWS nog een beleidsbrief waarin zij pleit voor meer zelfmetingen bij chronisch zieken en een groter gebruik van

beeldschermzorg en domotica. Bovendien moet binnen vijf jaar 80 procent van de chronisch zieken en 40 procent van alle Nederlanders via mobiele apps of internettoepassingen direct toegang hebben tot hun medische gegevens.

Een tijd vol kansen dus voor FocusCura. Als Daan Dohmen over zijn drijfveren praat, blijkt al snel dat die niet alleen puur bedrijfsmatig zijn, maar ook voortkomen uit een onvoorwaardelijke passie voor ouderen en chronisch zieken. Hij maakt zich hard voor een beter leven voor mensen die door ziekte of ouderdom minder mobiel zijn geworden.

De drang om de kwaliteit van leven te willen verbeteren, zat er bij hem al vroeg in. Geboren in een artsenfamilie (zijn ooms en tantes waren radioloog, cardioloog, uroloog en internist) wilde hij als kind al dokter worden. Mensen beter maken was zijn droom. Toen Dohmen op zijn zestiende een vakantiebaantje had in een verzorgingshuis, maakte hij kennis met de ouderenzorg. “Ik belandde als schoonmaker op

‘Moderne technologie maakt maatwerk mogelijk’

> de meerzorgafdeling en werd geraakt door de kwetsbaarheid van ouderen. Ik zag hoe je met relatief weinig middelen veel voor ouderen kunt betekenen. Een praatje, oprechte aandacht; ze genoten ervan.”

Zijn droom om arts te worden zag Dohmen twee jaar later uiteenspatten toen hij werd uitgeloot voor geneeskunde. Als alternatief schreef hij zich aan de Universiteit Twente in voor de opleiding die later technische geneeskunde zou gaan heten, een opleiding waarin basisgeneeskunde, medische technologie en bedrijfskunde van de gezondheidszorg samenkwamen.

Levensgeluk

Nadat Dohmen de studie had afgerond, deed hij een promotieonderzoek naar eHealth. Hier kwam hij tot het inzicht dat ict kan helpen om de hulpbehoevende mens de regie over zijn eigen leven terug te geven. Deze regie is namelijk cruciaal voor het ervaren van levensgeluk, stelt Dohmen. Ter illustratie vertelt hij over een bewoonster van het verzorgingshuis waar hij vakantiewerk deed. “Bewoners waren verplicht hun boodschappen te doen in het winkeltje in het verzorgingshuis. Ik ben toen stiekem met haar naar de Albert Heijn om de hoek gegaan. Daar kwam ze nog met haar rolstoel klem te zitten en moest ze door de technische dienst worden bevrijd. Die mevrouw zei later tegen me: ‘Daan, dit was het allerleukste wat ik de afgelopen tien jaar heb meegemaakt’. Die zin is me altijd bijgebleven. Sindsdien staat voor mij de vraag centraal hoe we het leven voor ouderen een klein beetje beter en leuker kunnen maken.” Technologie kan daarbij helpen, onder meer door zorg meer gedifferentieerd aan te bieden. “We organiseren de zorg nu veel te fabrieksmatig”, meent Dohmen. “Elke patiënt volgt min of meer hetzelfde procedé. Moderne technologie maakt het mogelijk om de ene patiënt via virtueel contact en de andere patiënt juist via fysiek contact te helpen. Maatwerk dus.”

Om dit voor elkaar te krijgen, zet FocusCura in op drie ontwikkelingen. Allereerst is er de virtuele ‘blended’ thuiszorg, een combinatie van fysieke en virtuele videocontacten. Daarnaast

is er de digitale kliniek die het dokters mogelijk maakt op afstand met de patiënt te communiceren en die de patiënt de mogelijkheid biedt op afstand bloedwaarden of andere parameters in te sturen. Tot slot zijn er de praktische hulpmiddelen die het leven voor ouderen leuker en makkelijker moeten maken, zoals de samen met Philips ontwikkelde Medido Medicatiebegeleiding, een dienst waarbij patiënten via een apparaat automatisch medicatie krijgen aangereikt.

Dohmen constateert tevreden dat ouderen veel interesse hebben in deze nieuwe technologieën. “Maar al te vaak gingen artsen en het verplegend personeel er gemakshalve van uit dat ouderen niet geïnteresseerd zouden zijn in computers. Met de komst van gebruiksvriendelijke apparaten zoals de iPad is dat compleet veranderd. Ouderen krijgen nu de mogelijkheid om veel meer zelf te doen. Ik vind dat een grote revolutie. Andersom probeer ik zorgverleners altijd uit te leggen dat een iPad geen vervanging is van werk, maar een moderne fiets die hen in staat stelt om met al hun patiënten fatsoenlijk te communiceren.”

Lampenkapsessies

Bij het bedenken van innovaties wil Dohmen helemaal in de huid van de patiënt kruipen. Om zelf te ervaren waar zorgverlener en patiënt tegenaan lopen, organiseert hij zogenaamde lampenkapsessies. “Toen ik eens met hoogleraar neurologie Bas Bloem meeliep, zei ik tegen hem: ‘Laat mij maar met een lampenkap op mijn hoofd in een hoek van de spreekkamer zitten.’ Je bent zo beter in staat te voelen wat er tijdens het gesprek tussen arts en patiënt gebeurt.”

De kennis die hij op die manier opdoet, neemt Dohmen mee in zijn productontwikkeling. Hij vertelt over een COPD-patiënt die kampte met een plotselinge verergering van zijn klachten en naar het ziekenhuis moest. “Bij thuiskomst merkte de man dat zijn leven volledig in beslag werd genomen door zijn ziekte. Waar hij altijd heel ondernemend was geweest, durfde hij nu niets meer uit angst om nogmaals zo’n situatie mee te maken en ook omdat zijn vrouw en kinderen hem de hele dag vroegen of hij zich nog wel goed voelde. Sinds hij de ThuismeetApp gebruikt, waarmee hij zelf zijn lichaamswaarden kan meten, heeft hij het gevoel zijn leven weer terug te hebben. Ik ben er heel trots op dat we hem met relatief eenvoudige middelen zijn vrijheid hebben kunnen teruggeven.”

De manier waarop vroeger geneeskunde werd

bedreven, is voor Dohmen een belangrijke bron van inspiratie. Gepassioneerd vertelt hij over zijn overbuurman Peter van der Vloed, een huisarts van de oude stempel. “De wijze waarop hij zijn vak uitoefende, is hoe ik mij ‘warme zorg’ voorstel: een huisarts die samen met zijn vrouw dag en nacht klaarstaat voor zijn patiënten en door weer en wind recepten bij patiënten langsbrengt. Zo’n dorpsdokter gaan we helaas niet meer terugkrijgen, maar ik probeer wel bij alle producten die ik ontwikkel hetzelfde warme gevoel neer te zetten, via een fysiek-virtuele combinatie. Ik geloof dat dat kan.”

Een gezondheidszorg zonder e-health en iPads kan Dohmen zich niet meer voorstellen. Critici die menen dat het zo’n vaart niet zal lopen met al die innovaties, wijst hij graag op het verhaal van een oud-huisgenoot uit zijn studietijd. “Die vond het na de komst van internet maar raar dat een hotelovernachting alleen via een reisbureau geboekt kon worden. Hij lanceerde daarom de website Bookings.com, dat inmiddels Booking.com heet, een bedrijf dat nu niet meer is weg te denken uit ons leven, maar destijds compleet werd weggehoond. Want: wie zou er nu een overnachting via internet willen boeken?”

Dohmen denkt dat we in de zorg iets soortgelijks gaan beleven. “De technologische innovaties die gaande zijn, kun je niet tegenhouden. De enige manier voor een zorgverlener om aan het stuur te blijven, is door als een architect te bepalen wat men wel en wat niet met alle nieuwe mogelijkheden wil. Want dát patiënten straks met al hun bloeddrukwaarden van de afgelopen tien jaar, verzameld in een app, bij je in de praktijk staan, is een zekerheid. Of je dat als huisarts nu leuk vindt of niet. De vraag die de zorgprofessional zichzelf moet stellen is wat de kansen en risico’s zijn van dit soort ontwikkelingen.”

Robotica

Volgens Dohmen kunnen innovaties voor nieuw elan zorgen in de gezondheidszorg. De wijze waarop de zorg nu werkt, is hem een doorn in het oog. “Hoe bestaat het dat de geneesmiddelen die ik vanochtend telefonisch (!) heb besteld met een beetje mazzel pas de volgende dag om vier uur ’s middags kunnen worden opgehaald? Dat is echt niet meer van deze tijd. Als ik nu online een ijskast of wasmachine bestel, heb ik die vanavond nog in huis. De zorg gaat op dit soort aspecten echt fors veranderen.” En daar zal het in zijn ogen niet bij blijven. Zo zal robotica

‘Dit is het moment om te bepalen wat wel en niet wenselijk is’

steeds verder oprukken, een ontwikkeling waar Dohmen wel reserves bij heeft. “In ons Futurelab waar we technische trends voor de zorg proberen te duiden, hebben we een robotdino rondlopen. Die lijkt zo echt, dat mijn kinderen denken dat ze echt bestaan. Het maakbare leven rukt dus op en dat is vanuit ethisch oogpunt best eng. Maar het is een trend en dus moeten zorgverleners juist nu met elkaar in debat over de wenselijkheid om straks door een robot te worden behandeld. Dit is het moment voor zorgprofessionals om te bepalen wat wel en niet wenselijk is.”

Ict is er voor de mens. Nooit andersom. In die overtuiging startte Daan Dohmen tien jaar geleden FocusCura. “Mijn opa die in de oorlog in een concentratiekamp heeft gezeten, zei altijd: ‘Daan, wat er ook gebeurt, je toekomst creëer je zelf’. Ondanks alle hobbels die ik de afgelopen jaren heb moeten nemen en ondanks het feit dat veel mensen zich afvroegen waar ik mee bezig was, weet ik nu dat hij gelijk had.” <

Samenwerking FocusCura en VvAA

Nederlandse zorgprofessionals gaan de komende maanden proefdraaien met een virtuele spreekkamer, de PatientHub. Met deze online spreekkamer kunnen ze hun patiënten veilig ontvangen voor videoconsulten. De proef is onderdeel van een samenwerking tussen FocusCura en VvAA om VvAA-leden te helpen zich voor te bereiden op de toekomst van de zorg. De bedoeling is dat ten minste 1000 zorgprofessionals zich begin 2015 hebben aangesloten bij deze proef. Geïnteresseerden kunnen zich aanmelden op vvaamobiel.nl/patienthub

Curriculum vitae

Daan Dohmen (1979)

2003 diploma technische bedrijfskunde (nu: technische geneeskunde) aan de Universiteit Twente, met als specialisatie geneeskunde, management en ict in de gezondheidszorg

2004-heden initiatiefnemer en eigenaar FocusCura

2010 ondernemer van het jaar (EY)

2011 onderscheiding Meest Innovatieve bedrijf van Nederland (FD)

2012 promotie *De 'e' van e-health* aan de Universiteit Twente

2008-2013 top-100 FD Gazellen, prijs voor 100 snelst groeiende ondernemingen